

TARTALOM

1. A tanárképzés pedagógiai, pszichológiai és szociális alapjai.....	2
2. Katechetika, államvizsga tantárgy.....	5
3. Magyar nyelv és irodalom.....	7

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KPD/SZdb/SVZ/15	Tantárgy megnevezése: A tanárképzés pedagógiai, pszichológiai és szociális alapjai
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak: KPD/SZdb/VDP/15 a KPD/SZdb/ZVP/15 a KPD/SZdb/TEV/15 a KPD/SZdb/VPS/15 a KPD/SZdb/DID/15 a KPD/SZdb/SCP/15 a KPD/SZdb/FVV/15 a KPD/SZdb/LAD/15 a KPD/SZdb/ANA/15 a KPD/SZdb/PX1/15 a KPD/SZdb/SMP/15 a KPD/SZdb/APK/15	
A tantárgy teljesítésének feltételei: A hallgató szóbeli felelete a pedagógiai-pszichológiai alapokat képező tantárgyakból, amelyet vizsgabizottság értékkel. Az értékelés skálája: A – 90 -100%, B – 80 -89%, C – 70 -79%, D – 60 -69%, E – 50 -59%.	
Oktatási eredmények: A tanárképzés akadémiai tárgyakban tanulmányi szakirány abszolvense a pedagógiai-pszichológiai alapokat képező tantárgyak által az oktatási-nevelési és tanítási-tanulási folyamat elméleti alapjait sajátítja el, ismereteket szerez az oktatás törvényi háttéréről, digitális, pszichológiai és speciálpedagógiai ismeretekre tesz szert.	
Tantárgy vázlat: 1.1 Mutasson be a gyermekkor történetével kapcsolatos néhány alapvető jelentőségű irányzatot, forrásművet! (Pl. Philippe Ariès, Lloyd deMause, Shulamith Shahar, Linda Pollock koncepciója, művei). 1.2 A modern pedagógia és iskolarendszer intézményesülésének kezdetei Európában. Johannes Amos Comenius gyermekképe, tankönyvíró és az iskolaújító munkássága. Comenius hatása, didaktikai és tantervelméleti elveinek mai alkalmazhatósága. 1.3 Mutassa be Jean-Jacques Rousseau természetelvű gyermekképét és annak pedagógiai konzekvenciáit. Milyen hatást fejtett ki Rousseau saját kora és a későbbi korszakok pedagógiájára? 1.4 Elemezze Herbart pedagógiai elveinek hatását a gyermekkép és a középiskolákban alkalmazott pedagógiai módszerek alakulására a 19 és a 20. században. Mutasson be néhány 20. századi gyermekkép-változatot (pl. a behaviourizmus gyermekképe vagy az „önérvényesítő” gyermekről alkotott kép). 2.1 Mutassa be e nevelés lehetőségével és szükségességével kapcsolatos történeti és jelenkori felfogásokat pedagógiatörténeti, neveléseméleti és lélektani tanulmányai alapján 2.2 A tanítás és a tanulás. Tanítás és tanulás viszonya a tanítás feladat- és eszközrendszere. Az oktatás és nevelés célrendszere. Pedagógia családban, közösségekben, intézményekben.	

- 2.3 A pedagógus személyisége. Elvárások, pedagógusszerepek. Pedagógustársadalom, a pedagógus kapcsolata a társadalommal.
- 2.4 A pedagógia történeti-társadalmi kihívásai. Globális problémák jelentkezése. A munka világának és a család életének változásai. Az infokommunikáció hatása a pedagógiára.
- 3.1 Fejtse ki a nevelés szükségességéről, a nevelő-nevelt kapcsolatáról és a nevelési módszerekről vallott filozófiák pedagógiai gyakorlatot befolyásoló szerepét
- 3.2 Hogyan gondolkodtak az ókorban a görög és a római filozófusok, illetve a keresztény egyházatyák a gyermekről és a nevelésről?
- 3.3 Jellemezze a posztmodern nevelésfilozófiát!
- 4.1 A reformpedagógia előzményei Jean-Jacques Rousseau és a romantika német íróinak (pl. Friedrich Fröbel) pedagógiai gondolataiban. Az iskoláról alkotott kritika felerősödése a 19. században. Az életreform-mozgalom születése
- 4.2 A gyermektanulmányi mozgalom. Életreform és reformpedagógia. A művészetpedagógia megjelenése és kibontakozása. A Kodály-pedagógia. Pedagógiai naturalizmus, „szabad levegős” irányzatok és az erdei iskolák. Biológiai-antropológiai koncepciók: Maria Montessori, Rudolf Steiner és a Waldorf-pedagógia.
- 4.3 Közösségi iskolakoncepciók: Rudolf Steiner és a Waldorf-iskola. Celestin Freinet Mondern Iskolája. Peter Petersen és a Jena-terv. Helen Pekhurs és a Dalton-terv. Radikális antiautoriter irányzatok: Summerhill.
- 4.4 Reformpedagógia Magyarországon: Nagy László, az Új Iskola, a Családi Iskola, a Kerti Iskola. A Waldorf-iskola és a Montessori-iskola a két háború közötti Magyarországon. A reformpedagógia útja a második világháború után. Az alternatív iskolák megjelenése az 1970-es években. A reformpedagógia reneszánsza az 1980-as években. Alternatív pedagógiai irányzatok napjainkban Magyarországon és Szlovákiában
- 5.1 Tanulás, emlékezet, figyelem és koncentráció értelmezése a pszichológiában és pedagógiában
- 5.2 Gondolkodás, nyelv és kommunikáció értelmezése a pszichológiában és pedagógiában
- 5.3 IQ, EQ és kreativitás értelmezése a pszichológiában és pedagógiában
- 6.1 A taxonómia mint rendszer. Oktatási céltaxonómiák (kognitív, affektív, pszichomotoros). A teljesítményképes tudás rétegei: ismeretek, készségek, jártasságok, képességek, attitűdök. Kognitív stratégia, metakogníció. Kognitív önszabályozás. Tanulás és motiváció. A tanulási motiváció szintjei. Tanítási és tanulási stratégiák: induktív és deduktív gondolkodás, problémamegoldó stratégia, asszociációs stratégia, algoritmusok elsajátítása, kondicionálás.
- 6.2 Szervezeti formák: az osztály, az osztályba sorolás szempontjai, az osztályfőnök feladatai, a tanórák jellemzői és felépítése. A tanítási órán kívüli tanulási lehetőségek: házi feladat, tanulmányi kirándulás, üzemlátogatás, erdei iskola, korrepetálás, felzárkóztatás. Munkaformák: frontális munka, egyéni munka, pármunka, csoportmunka.
- 6.3 A stratégia, a módszer és az eljárás értelmezése. Célközpontú és szabályozáselméleti stratégiák. Oktatási módszerek: előadás, magyarázat, elbeszélés, tanulói kiselőadás, megbeszélés, vita, szemléltetés, projekt módszer, kooperatív módszer, szimuláció, szerepjáték.
- 7.1 Az oktatási rendszer és az iskola funkciói .
- 7.2 Az oktatási rendszer vertikális és horizontális dimenziói.
- 7.3 Az oktatásmenedzsment folyamata és funkciói.
- 8.1 138/2019-es törvény: atesztációs folyamat, portfólió
- 8.2 138/2019-es törvény: professzionális fejlődés, pedagógusok továbbképzési lehetőségei
- 8.3 138/2019-es törvény: Kvalifikációs képzés
- 9.1 A kognitív funkciók fejlődési sajátosságai
- 9.2 A személyiség alakulása az iskoláskorban

<p>9.3 A serdülés kihatása az iskolai teljesítményre 10.1 A csoportalakulás folyamatai az osztályban (Tuckman) 10.2 A szociometria lehetőségei és az iskolai zaklatás megelőzése 10.3 A kommunikációs zónák szerepe és a konstruktív kritika elve (Asch)</p>					
<p>Szakirodalom: A kötelező és kötelezően választható tantárgyak tantárgyi adatlapjaiban van feltüntetve.</p>					
<p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv: magyar vagy szlovák</p>					
<p>Megjegyzések:</p>					
<p>Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 295</p>					
A	B	C	D	E	FX
26.1	23.39	23.39	15.59	10.17	1.36
<p>Oktató:</p>					
<p>Az utolsó módosítás dátuma: 30.05.2024</p>					
<p>Jóváhagyta: prof. ThDr. István Karasszon, PhD., doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD., prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.</p>					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KAV/KAdb/KSS/15	Tantárgy megnevezése: Katechetika, államvizsga tantárgy
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak: KAV/KAdb/EKL1/15 a KAV/KAdb/PNZ1/15 a KAV/KAdb/PSZ1/15 a KAV/KAdb/TE1/15 a KAV/KAdb/EKL2/15 a KAV/KAdb/PNZ2/15 a KAV/KAdb/PSZ2/15 a KAV/KAdb/TE2/15 a KAV/KAdb/CD1/15 a KAV/KAdb/REL1/15 a KAV/KAdb/UNZ1/15 a KAV/KAdb/USZ1/15 a KAV/KAdb/CD2/15 a KAV/KAdb/REL2/15 a KAV/KAdb/UNZ2/15 a KAV/KAdb/USZ2/15 a KAV/KAdb/DSZ/15 a KAV/KAdb/CD3/15 a KAV/KAdb/KAT1/15 a KAV/KAdb/REL3/15 a KAV/KAdb/KAT2/15 a KAV/KAdb/CD4/15 a KAV/KAdb/DNZ/15 a KAV/KAdb/REL4/15	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Szóbeli vizsga a katechetika szakterületéből, melyet egy komisszió értékkel az államvizsga keretein belül. Az értékelések: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-	
Oktatási eredmények: A katechetika 1. végzős hallgatója a képzés 1. fokán alapismeretek szerzett a program különböző diszciplínáiból: Ószövetség, Újszövetség, Dogmatika, Egyháztörténet, Vallástörténet, Gyakorlati teológia: Katechetika és Ekleziológia, Hymnológia, Misiológia, Ökumenikus teológia. A szerzett tudás egy részét képes alkalmazni a hitoktatás gyakorlatában.	
Tantárgy vázlata: Ószövetség, Újszövetség, Dogmatika, Egyháztörténet, Vallástörténet, Gyakorlati teológia: Katechetika és Ekleziológia	
Szakirodalom: Az ajánlott irodalom jegyzéke a tantárgy információs lapjain találhatóak, és melyek a szaktantárgy velejét képezik.	
A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:	
Megjegyzések:	
Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 17	

A	B	C	D	E	FX
11.76	29.41	11.76	35.29	5.88	5.88
Oktató:					
Az utolsó módosítás dátuma: 23.06.2024					
Jóváhagyta: prof. ThDr. István Karasszon, PhD., doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD., prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdb/ŠZS/15	Tantárgy megnevezése: Magyar nyelv és irodalom
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak: KMJ/MJdb/DML1/15 a KMJ/MJdb/FOF/15 a KMJ/MJdb/ÚŠJ/15 a KMJ/MJdb/DML2/15 a KMJ/MJdb/MOR/15 a KMJ/MJdb/TEL1/15 a KMJ/MJdb/DML3/15 a KMJ/MJdb/LEA/15 a KMJ/MJdb/TEL2/15 a KMJ/MJdb/DML4/15 a KMJ/MJdb/SYX1/15 a KMJ/MJdb/TEL3/15 a KMJ/MJdb/DML5/15 a KMJ/MJdb/SYX2/15 a KMJ/MJdb/DEM/15 a KMJ/MJdb/DML6/15 a KMJ/MJdb/ŠTA/15	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Szóbeli vizsga a magyar nyelv és irodalom tárgyból, melyet az államvizsga komisszió értékkel. Összegező értékelés: 100%-90%: A, 89%-80% : B, 79%-70%: C, 69%-60%: D, 59%-50%: E, 50% alatt: FX.	
Oktatási eredmények: Az alapképzés során a Tanárképzés akadémiai tárgyakban tanulmányi program Magyar nyelv és irodalom tanári szak abszolvense az elvégzett szakon felkészült tanulmányai folytatására az egyetemi tanulmányok 2. szintjén. Ismereteket szerzett a neveléstudományok problematikájából, az oktatás és nevelés társadalmi és jogszabályi háttéréből, valamint a digitális, a pszichológiai és a speciális-pedagógiai tanári műveltség alapjaiból. A szaktárgy területén az abszolvens kellő mértékben szerzett ismereteket a nyelvről, a nyelvészetről és minden szintű törvényszerűségről a mai magyar nyelv rendszerében. Az irodalom összefüggéseiben megismeri az irodalom elméletét, az irodalmi szöveg értelmezésének módszertanát, valamint a magyar irodalom történetét a kora-középkortól a 20. század második felének irodalmáig az európai irodalmiság tükrében. Ezeket az ismereteket képes aktívan is alkalmazni.	
Tantárgy vázlata: 1. tétel A nyelv fogalma és társadalmi szerepe. A világ nyelvei. A magyar nyelv helye a világ nyelvei között. 2. tétel A nyelvi rendszer szintjei és alapegységei. A velük foglalkozó nyelvtudományi ágak. 3. tétel Fonetika és fonológia. A fonéma fogalma és nyelvi szerepe.	

4. tétel

A szóalak fogalma. A morféma, a morfémaosztályok. A morféma elhelyezkedése a szóalak szerkezetében.

5. tétel

A szó fogalma és helye a nyelvi rendszerben. A szófaj. A magyar nyelv szófaji rendszere. A fő szófaji kategóriák rövid jellemzése.

6. tétel

Lexikális viszonyok. Poliszémia, homonímia, szinonímia, antonímia, hiponímia, paronímia. A lexikális viszonyok tükröződése a szótárakban.

7. tétel

A magyar szókincs rétegződése. A szleng, a tájszavak, a csoportnyelvi szavak, az idegen szavak, az archaizmusok és a neologizmusok és ezek helyesírási vonatkozásai.

8. tétel

A mondat fogalma. A mondatfajták. A mondatfajták stilisztikai és helyesírási vonatkozásai.

9. tétel

A magyar mondat szerkezete. A rendszermondat és a szövegmondat a nyelvben és a beszédben.

10. tétel

A stilisztika és a nyelvi stílus fogalma. A stilisztika alapfogalmai. Stílustipológia. A beszélt és írott stílustípusok. A tudományos, a hivatalos, a mindennapi társalgási, a publicisztikai stílustípus.

11. tétel

A magyar reneszánsz és a barokk irodalma. Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós.

12. tétel

A magyar felvilágosodás irodalma. Felvilágosodás, rokokó, klasszicizmus, szentimentalizmus, népiesség. Kármán József, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel és Katona József irodalmi munkásságára.

13. tétel

A 19. század első felének magyar irodalma. Főbb törekvések. A kor jelentősebb íróinak pályaképe. Kisfaludy Károly, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor.

14. tétel

A 19. század második felének magyar irodalma. Főbb törekvések. A kor jelentősebb íróinak pályaképe. Arany János, Madách Imre, Jókai Mór, Kemény Zsigmond, Mikszáth Kálmán.

15. tétel

A modern magyar irodalom kezdetei. A századforduló irodalma. Az induló Nyugat. A kor jelentős alkotói. Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Móricz Zsigmond, Krúdy Gyula. A modernség második hulláma. A korszak kiemelkedő alkotóinak pályaképe. József Attila, Szabó Lőrinc, Illyés Gyula, Németh László, Márai Sándor, Weöres Sándor.

16. tétel

A 20. század második felének magyar irodalma. Főbb törekvések. A kor jelentősebb íróinak pályaképe. Pilinszky János, Nemes Nagy Ágnes, Nagy László, Petri György, Örkény István, Ottlik Géza, Mészöly Miklós, Nádas Péter, Esterházy Péter.

17. tétel

Gyermekirodalom. A gyermekirodalom forrásai és rétegei. A gyermek- és ifjúsági irodalom főbb műfajai, valamint jelentős 20. és 21. századi magyar és világirodalmi képviselői.

18. tétel

A lírai, epikai és drámai műnem műfajai. Az egyes műfajok osztályozása és jellemzése. A lírai, epikai és drámai művek kompozíciójának kérdése. Narratológiai ismeretek.

19. tétel

<p>Verstani alapismeretek. Vers és próza különbsége. A vers alapvető ritmustényezői. A magyar költészetben ismeretes versrendszerek jellemzése és felismerése.</p> <p>20. tétel</p> <p>Szóképek és alakzatok. A metafora, a metonímia, a szinekdoché, a hasonlat. A fonológia, a szintaktika és a szemantika további alakzatai.</p>					
<p>Szakirodalom:</p> <p>Pontosítva megtalálható a kötelező és a kötelezően választható tárgyak tantárgyi adatlapjain.</p>					
<p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:</p> <p>magyar</p>					
<p>Megjegyzések:</p>					
<p>Tantárgy értékelése</p> <p>Az értékelt hallgatók száma: 162</p>					
A	B	C	D	E	FX
14.81	18.52	16.67	27.16	20.99	1.85
<p>Oktató:</p>					
<p>Az utolsó módosítás dátuma: 12.03.2025</p>					
<p>Jóváhagyta: prof. ThDr. István Karasszon, PhD., doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD., prof. Dr. Béla István Pukánszky, DSc.</p>					